

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL UAB „RIMI LIETUVA“ VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS MAŽMENINĖS PREKYBOS ĮMONIŲ NESĄŽINGŲ VEIKSMŲ DRAUDIMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS TYRIMO NUTRAUKIMO

2013 m. sausio 15 d. Nr. 1S-5

Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – Konkurencijos taryba) 2013 m. sausio 15 d. tvarkomajame posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl UAB „RIMI LIETUVA“ (juridinio asmens kodas: 123715317) (toliau – taip pat *RIMI*) veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo (toliau – taip pat MPĮNVDĮ) 3 straipsnio reikalavimams tyrimo nutraukimo.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė :

(2) Tyrimas pradėtas Konkurencijos tarybos 2012 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1S-126 „Dėl UAB „RIMI LIETUVA“ veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 3 straipsnio reikalavimams tyrimo pradėjimo“. Tyrimas buvo pradėtas Konkurencijos tarybai atliekant ūkio subjektų apklausą dėl MPĮNVDĮ įgyvendinimo, gavus informacijos, kad UAB „RIMI LIETUVA“, kaip didelę rinkos galią turinti mažmeninės prekybos įmonė¹, galimai atliko MPĮNVDĮ 3 straipsnį pažeidžiančius veiksmus – t.y. galimai numatė reikalavimą maisto prekių ir gėrimų tiekėjams su kuriais yra sudariusi didmeninio prekių pirkimo - pardavimo sutartis (toliau – Sutartis) įsigyti pakartotinio naudojimo pakuotes iš nurodyto konkretaus pakuočių tiekėjo – įmonės *Container Centralen A/S* – prekių tiekimui į *RIMI*.

(3) Tyrimas pratęstas Konkurencijos tarybos 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 1S-170.

(4) Tyrimo metu nustatyta, kad *RIMI* su maisto prekių ir gėrimų tiekėjais sudaro didmeninio prekių pirkimo-pardavimo sutartis, tuo tarpu prekes tiekėjai *RIMI* tiekia pagal atskiro Sutarties priedo dėl logistikos numatytas sąlygas ir tvarką. Nuo 2012 m. priklausomai nuo prekių pristatymo sąlygų Sutarties priedas dėl logistikos yra sudaromas kaip priedas [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ir (arba) priedas [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(5) Sutarties priede dėl logistikos [KOMERCINĖ PASLAPTIS], be kita ko, numatyti reikalavimai pakartotinio naudojimo pakuotėms. [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(6) Tuo tarpu, Sutarties priede [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pateikiama informacija, susijusi su naudojamos pakartotinės pakuotės aprašymu, išmatavimais, spalva.

(7) Kaip nustatyta tyrimo metu, pagal Sutarties priedo dėl logistikos <...> punktą tiekėjas identifikavimo tikslais turi pateikti informaciją *RIMI* apie tai, kokias pakartotinio naudojimo pakuotes naudos tiekdamas prekes *RIMI*, atitinkamai Sutarties priede [KOMERCINĖ PASLAPTIS] jis privalo nurodyti kiekvienos tokios pakuotės rūšį, dydį ir standartus.

¹ Tyrimo metu nustatyta, kad *RIMI* didžiąją dalį asortimento sudaro maisto prekės ir gėrimai. Daugiau kaip 20 valdomų *RIMI* parduotuvių prekybos plotas viršija 400 m², o bendrosios pajamos paskutiniiais finansiniais metais sudarė daugiau kaip 400 milijonų litų.

(8) Tyrimo metu nustatyta, kad reikalavimai pristatyti prekes *RIMI* keliamus reikalavimus atitinkančiose pakartotinio naudojimo pakuotėse keliami tik tiekiant prekes į centrinę *RIMI* sandėlį, tuo tarpu prekių pristatymui į *RIMI* parduotuves tokie reikalavimai nėra taikomi.

(9) Tyrimo metu apklausus tiekėjus buvo nustatyta, jog *RIMI* keliami reikalavimai pakartotinio naudojimo pakuotėms suprantami nevienodai, t.y. kai kurie maisto prekių tiekėjai nurodė, jog, jų nuomone, jiems yra privaloma naudoti konkretaus tiekėjo pakuotes teikiant prekes į *RIMI* sandėlius. Tuo tarpu *RIMI* paaiškino, jog nereikalauja tiekėjų pristatyti prekių tik *Container Centralen A/S* pakartotinio naudojimo pakuotėse, tačiau svarbu, jog prekės būtų pristatytos *RIMI* nustatytus reikalavimus atitinkančiose pakartotinio naudojimo pakuotėse. Tyrimo metu buvo nustatyta, jog be *Container Centralen A/S* yra ir kitų gamintojų, kurių pakuotės atitinka *RIMI* keliamus reikalavimus ir galėtų būti naudojamos tiekiant prekes į *RIMI* sandėlius.

(10) Atsižvelgdama į tai, kad kai kurie maisto prekių tiekėjai nevienodai aiškina *RIMI* keliamus reikalavimus dėl pakartotinio naudojimo pakuočių tiekėjo pasirinkimo, ir siekdama išvengti bet kokių abejonių ar neaiškumų dėl susidariusios situacijos, UAB „RIMI LIETUVA“ interneto tinklalapyje www.rimi.lt ir oficialiu raštu informavo maisto prekių ir gėrimų tiekėjus apie taikomus reikalavimus pakartotinio naudojimo pakuotei ir, be kita ko, raštu patvirtino, jog jokia UAB „RIMI LIETUVA“ sudarytos Sutarties (įskaitant ir priedus) nuostata neriboja tiekėjo teisės spręsti, iš kokių trečiųjų asmenų įsigyti UAB „RIMI LIETUVA“ nustatytų standartų pakartotinio naudojimo pakuotę. Taip pat rašte tiekėjams *RIMI* nurodė, kad *RIMI* nereikalauja įsigyti pakartotinio naudojimo pakuotę iš *Container Centralen A/S* ar kurio nors kito tiekėjo.

(11) Tyrimo metu maisto prekių ir gėrimų tiekėjai patvirtino, jog UAB „RIMI LIETUVA“ raštu pateikė tokius išaiškinimus.

(12) Tyrimo metu taip pat nebuvo nustatyta faktinių duomenų apie reikalavimo prekes tiekti konkretaus gamintojo pakuotėse taikymą. Nebuvo nustatyta faktų, jog tiekėjų būtų reikalaujama pakartotinio naudojimo pakuotes įsigyti būtent iš *Container Centralen A/S* ar kad *RIMI* būtų atsisakiusi priimti prekes iš konkretaus tiekėjo vien tuo pagrindu, jog pakartotinio naudojimo pakuotė yra ne *Container Centralen A/S* ar dėl to taikiusi atitinkamas sankcijas.

(13) Tyrimo išvados dėl UAB „RIMI LIETUVA“ veiksmų atitikties MPĮNVDĮ 3 straipsnio reikalavimams buvo išdėstytos Konkurencijos tarybos Nesažiningos komercinės veiklos skyriaus 2012 m. gruodžio 20 d. pranešime Nr. 5S-26 (toliau – Pranešimas). Pranešime padaryta išvada, jog nėra pagrindo konstatuoti, jog UAB „RIMI LIETUVA“, kaip didelę rinkos galią turinti mažmeninės prekybos įmonė, pažeidė MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostatas.

(14) Su tyrimo išvadomis UAB „RIMI LIETUVA“ buvo supažindinta jai išsiuntus Pranešimą. 2013 m. sausio 4 d. UAB „RIMI LIETUVA“ pateikė rašytinius paaiškinimus dėl tyrimo išvadų ir nurodė, kad sutinka su Pranešime pateiktomis tyrimo išvadomis. *RIMI* taip pat iš esmės pakartojo poziciją, kad sutarčių su tiekėjais nuostatos nenumato reikalavimo pirkti pakartotinio naudojimo pakuotę iš konkretaus tiekėjo.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a:

(15) Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesažiningų veiksmų draudimo įstatymu siekiama riboti didelę rinkos galią turinčių mažmeninės prekybos įmonių rinkos galios panaudojimą ir užtikrinti tiekėjų ir didelę rinkos galią turinčių mažmeninės prekybos įmonių interesų pusiausvyrą (MPĮNVDĮ 1 straipsnio 1 dalis).

(16) MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalis draudžia mažmeninės prekybos įmonėms atlikti ūkinės veiklos sąžiningai praktikai prieštaraujančius veiksmus, kuriais mažmeninės prekybos įmonių veiklos rizika perkeliama tiekėjams ar jiems primetami papildomi įsipareigojimai arba kurie varžo tiekėjų galimybes laisvai veikti rinkoje ir kurie išreiškiami kaip bent vienas iš šio straipsnio 1 dalies 1-10 punktuose numatytų reikalavimų tiekėjui.

(17) MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas kaip draudžiamus veiksmus nurodo mažmeninės prekybos įmonės reikalavimą tiekėjui įsigyti prekių, paslaugų ar turto iš mažmeninės prekybos įmonės nurodytų trečiųjų asmenų.

(18) Kaip nustatyta tyrimo metu, *RIMI* atitinka didelę rinkos galią turinčios mažmeninės prekybos įmonės požymius, tuo tarpu tyrimo metu nagrinėtos didmeninio prekių pirkimo-pardavimo sutartys ir jų priedai yra sudarytos su maisto prekių ir gėrimų tiekėjais.

(19) Nutarimo nustatomojoje dalyje nurodyta, kad tyrimo metu buvo siekiama išsiaiškinti, ar *RIMI* nebuvo numačiusi reikalavimo maisto prekių ir gėrimų tiekėjams įsigyti pakartotinio gražinimo pakuotes iš konkretaus tiekėjo – *Container Centralen A/S*.

(20) Kaip nustatyta tyrimo metu, *RIMI* Sutartyse (įskaitant ir priedus) su kai kuriais maisto prekių tiekėjais buvo numatyta, kad *RIMI* taiko tam tikrus reikalavimus pakartotinio naudojimo pakuotėms teikiant prekes į centrinį *RIMI* sandėlį. Tačiau aplinkybė, jog *RIMI* taiko tam tikrus reikalavimus pakartotinio naudojimo pakuotėms, savaime neleidžia daryti išvados, jog yra taikomas reikalavimas naudoti konkretaus tiekėjo pakuotes.

(21) Kaip nustatyta tyrimo metu, atsižvelgdama į tai, kad buvo neaiškumų dėl *RIMI* taikomų reikalavimų dėl pakartotinio naudojimo pakuotės tiekėjo pasirinkimo, siekdama pašalinti abejones, *RIMI* išplatino informaciją maisto prekių ir gėrimų tiekėjams apie taikomus reikalavimus pakartotinio naudojimo pakuotei ir nurodė, kad neriboja tiekėjų galimybės pasirinkti iš kurio trečiojo asmens jiems įsigyti nustatytų standartų pakartotinio naudojimo pakuotę.

(22) Taip pat pažymėtina, jog įvertinus *RIMI* bei tiekėjų sudarytų Sutarčių (ir jų priedų) nuostatas, negalima daryti išvados, kad *RIMI* buvo numačiusi reikalavimą naudoti konkretaus tiekėjo pakuotes. Tyrimo metu taip nebuvo gauta pagrįstų duomenų, kad *RIMI* būtų taikiusi reikalavimą naudoti konkretaus tiekėjo tiekiamas pakuotes ar įsigyti pakartotinio naudojimo pakuotes iš *Container Centralen A/S*, ar būtų taikiusi kokias nors poveikio priemones tiekėjams, kurie buvo pristatę pakartotinio naudojimo pakuotes, atitinkančias *RIMI* keliamus reikalavimus, bet ne *Container Centralen A/S* pakartotinio naudojimo pakuotes, pavyzdžiui, nepriėmusi pateiktų prekių ar taikiusi finansines sankcijas.

(23) Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, nėra pagrindo konstatuoti, jog *RIMI* buvo numačiusi reikalavimą įsigyti konkretaus tiekėjo pakartotinio naudojimo pakuotę, t.y. iš *Container Centralen A/S*.

(24) Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, darytina išvada, kad nebuvo nustatyta, jog UAB „RIMI LIETUVA“, kaip didelę rinkos galią turinti mažmeninės prekybos įmonė, pažeidė MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostatas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 2 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a:

Tyrimą dėl UAB „RIMI LIETUVA“ veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 3 straipsnio reikalavimams nutraukti.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Konkurencijos tarybos narys,
pirmininko pavaduotojas, pavaduojantis pirmininką

Elonas Šatas